

Decret XX/XXXX, d XX d XXXXX, pel qual s'aprova el Reglament del joc del bingo de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

L'article 30.29 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques.

En virtut del Reial decret 123/1995, de 27 de gener, es van traspasar les funcions i els serveis en matèria de casinos, jocs i apostes de l'Administració General de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, exclou del seu àmbit d'aplicació el joc per diners que impliqui apostes de valor monetari en jocs d'atzar, incloses les loteries, el joc en els casinos i les apostes, tenint en compte l'especificitat d'aquestes activitats, que comporten a càrrec dels estats l'aplicació de polítiques relacionades amb l'ordre públic i la protecció del col·lectiu de consumidors.

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, estableix un seguit de principis sobre el lliure accés a les activitats de servei i al seu exercici, que s'han d'aplicar a qualsevol activitat econòmica per desenvolupar en el territori nacional.

El règim d'autoritzacions contingut en aquesta norma podria afectar el principi de necessitat i proporcionalitat de les actuacions recollit en l'article 5 de la Llei 20/2013, si bé aquest article recull l'excepcionalitat d'aquesta intervenció sempre que estigui motivada en la salvaguarda d'alguna raó imperiosa d'interès general d'entre les compreses en l'article 3.11 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, com ara l'ordre públic, la seguretat pública, la salut pública, la seguretat i salut del col·lectiu de consumidors, la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà, la lluita contra el frau, entre d'altres.

El 1992 l'Organització Mundial de la Salut reconeixia la ludopatia com un trastorn i la incloïa en la Classificació internacional de malalties. Anys després, el manual *Diagnòstic i estadística de trastorns mentals* identificava la ludopatia com una

autèntica addicció mancada de substància. Avui nombrosos assaigs clínics demostren que es tracta d'una condició que afecta greument no només l'individu, sinó tot el seu entorn familiar, laboral i d'amistats, amb conseqüències econòmiques i emocionals que sobrepassen el mateix malalt.

Per tant, un dels objectius bàsics d'aquesta norma és protegir els col·lectius més vulnerables establint els mecanismes necessaris que garanteixin la imprescindible protecció dels menors d'edat i de les persones que hagin sol·licitat voluntàriament la no participació en el joc.

El Govern de les Illes Balears és conscient que el joc és una activitat de lleure més, sempre que es faci de forma responsable; però, si es fa de forma irresponsable, pot produir ludopatia, per la qual cosa és imprescindible que els locals de bingo disposin d'un servei de control i admissió, que exigeixi la identificació dels jugadors.

Precisament amb vista a protegir els menors d'edat, la norma, d'acord amb les previsions de la Llei 8/2014, estableix limitacions respecte a la instal·lació d'aquests establiments de joc a la zona d'influència de centres d'ensenyament de persones menors d'edat, zones de lleure infantil i centres permanents d'atenció a les persones menors d'edat.

Aquesta norma també pretén regular, d'acord amb el que preveu la disposició addicional quarta de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, les autoritzacions puntuals de partides de bingo als establiments d'hostaleria en ocasió de festes patronals i de Nadal, així com a les associacions de la tercera edat en els termes i les condicions que es fixin en aquest Reglament.

Les associacions de la tercera edat són associacions sense ànim de lucre, que es regeixen pels seus corresponents estatuts, i que entre les seves múltiples activitats organitzen partides de bingo per a mer entreteniment dels seus socis. Respecte a aquestes associacions, cal assenyalar que el que es persegueix amb aquesta norma és donar cobertura legal i seguretat jurídica a una realitat que es produeix en el dia a dia, és a dir, que aquestes associacions duen a terme aquestes activitats sense cap tipus de control i autorització per part de la Conselleria de Transició Econòmica i Sectors Productius, amb competència en matèria de joc.

No es tracta de prohibir aquesta activitat de mer entreteniment, però sí de fixar uns requisits i unes condicions perquè puguin ser autoritzades aquestes activitats. Així, es limita el nombre de cartons per jugador i el preu màxim del cartó, i s'estableix l'obligació de cada any presentar una memòria d'activitats i d'ingressos i despeses realitzades.

Atès que es tracta d'associacions sense ànim de lucre, aquesta Conselleria entén que no se'ls pot exigir el control d'entrada de persones autoprohibides al joc precisament perquè es considera una activitat de mer entreteniment, regulada en una disposició addicional, i, a més, perquè aquesta exigència no es preveu en l'article 23 de la Llei 8/2014.

D'acord amb l'article 23 esmentat abans, està prohibit l'accés i no està permesa l'entrada a tot un col·lectiu de persones vulnerables (entre les quals s'inclouen les persones autoprohibides i menors d'edat) en els casinos, bingos, locals i establiments o sales dedicades exclusivament al joc i a les apostes. Els locals de les associacions de la tercera edat no són locals exclusius de joc i per tant no pot exigir-se'ls aquesta obligació.

D'altra banda, cal assenyalar que en data 24 de maig de 2019 es va aprovar el Decret 43/2019, pel qual s'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments dedicats a la seva explotació i altres normes en matèria de joc de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el capítol III del títol VI del qual regula la comunicació de la instal·lació de les màquines de tipus B i C.

L'article 62.2 disposa que per a la instal·lació efectiva de la màquina de joc es requereix que la unitat administrativa corresponent de la Direcció General de Comerç i Empresa expedeixi el document de conformitat d'emplaçament. I en l'apartat 3 s'estableix que tot canvi d'ubicació o trasllat de la màquina requereix una nova comunicació d'emplaçament, que donarà lloc a l'extinció de l'anterior.

En la pràctica, l'expedició d'un document de conformitat per a la instal·lació efectiva de la màquina de joc no pressuposa més control respecte a la instal·lació efectiva de la màquina, ja que totes les comunicacions d'emplaçament formen part de l'expedient administratiu corresponent, i precisament el fet que no es produeixi aquesta comunicació suposa l'obertura d'un procediment sancionador, tal com s'estableix en l'article 62.3 esmentat.

Així mateix, s'ha detectat que hi ha una incongruència entre l'article 55 (documentació de la màquina de joc) i l'article 64 (documentació de la màquina de joc), per la qual cosa s'ha considerat procedent suprimir l'article 64 i conservar l'article 55, que fa referència a la comunicació d'emplaçament.

Per tot això, es modifica el Decret 43/2019, de 24 de maig, en els termes que s'exposen en la disposició addicional quarta d'aquest Reglament.

El Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la

Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius la competència referida a casinos, jocs i apostes.

En desplegament de les competències estatutàries, es va aprovar la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, que va entrar en vigor el dia 8 d'agost de 2014, i va omplir així el buit normatiu legal existent fins aleshores en el sector.

L'article 10 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, estableix:

1. Tenen la consideració de sales de bingo els establiments que hagin estat autoritzats per a la pràctica del joc del bingo en les diferents modalitats.
 2. A les sales de bingo poden instal·lar-se màquines de tipus B en funció de la capacitat del local i en els termes que es determinin reglamentàriament.
- Així mateix, s'hi poden practicar, amb l'autorització prèvia de l'òrgan competent en matèria de joc, altres jocs dels inclosos en el Catàleg de jocs i apostes de les Illes Balears, sempre que no siguin exclusius de cap altre tipus d'establiments.
3. Les sales de bingo han de disposar, com a mínim, d'un àrea de recepció i una sala de jocs.
- La capacitat, la superfície, el funcionament i els serveis mínims per prestar al públic de les sales de bingo han de ser determinats reglamentàriament.
4. Les autoritzacions per a l'explotació de sales de bingo s'han de concedir per un període de deu anys.

A més del Reglament que s'aprova en l'article únic, el contingut del qual es descriu a continuació, el Decret consta de quatre disposicions transitòries, quatre disposicions addicionals, una disposició derogatòria i dues disposicions finals. El Reglament consta quatre títols i 54 articles.

Aquesta disposició reglamentària s'ajusta als principis de bona regulació prevists en l'article 139.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En relació amb els principis de necessitat i eficàcia, la norma resol els defectes de la normativa actual i regula de manera exhaustiva el règim de les autoritzacions administratives per a la instal·lació i l'explotació de bingos.

Així mateix, i en relació amb el principi de proporcionalitat, la norma és proporcional a la complexitat de la matèria que regula. En relació amb el principi de seguretat jurídica, aquest Decret s'ajusta, i desplega, a les bases definides prèviament en la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, i permet refondre en un sol text la dispersa normativa autonòmica que incideix en aquesta matèria.

El Decret s'ajusta també al principi de transparència, ja que aquesta iniciativa normativa s'ha sotmès a la consulta pública prèvia de participació de la ciutadania en l'elaboració de la norma, se n'ha informat en data 16 de maig de 2018 la Comissió del Joc de les Illes Balears, creada mitjançant el Decret 48/2014, de 28 de novembre, i s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació pública corresponents.

D'altra banda, el Decret s'ajusta també al principi d'eficiència, ja que les càrregues administratives imposades als operadors del sector no són superiors a les que suportaven fins ara.

El text ha estat sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, previst en la Directiva 2015/1535/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació, així com en el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.

Per tot això, a proposta del conseller de Transició Energètica i Sectors Productius, d'acord amb / oït el Consell Consultiu de les Illes Balears, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió d XXX d XXXX de 2020,

DECRET

Article únic

Aprovació del Reglament del joc del bingo de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

S'aprova el Reglament del joc del bingo de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el text del qual s'insereix a continuació.

Disposició addicional primera

Fins que el conseller de Transició Energètica i Sectors Productius no faci ús de les facultats previstes en la disposició final primera d'aquest Reglament, els valors facials dels cartons del bingo per a la pràctica de la modalitat denominada *bingo tradicional* seran de 2, 3 i 6 euros.

Disposició addicional segona

La pràctica de la modalitat denominada *bingo tradicional* es continuarà practicant mitjançant l'adquisició dels cartons que a aquest efecte expedeix i imprimeix la Fàbrica Nacional de la Moneda i Timbre, i fins que el conseller de Transició Energètica i Sectors Productius no faci ús de les facultats previstes en la disposició final primera d'aquest Reglament, els percentatges destinats a premis seran els següents:

- a) Premi del bingo: el 50 % del valor facial del cartó.
- b) Premi de línia: el 6 % del valor facial del cartó.
- c) Premi de prima: el 8 % del valor facial del cartó.

Disposició adicional tercera

S'aprova el model per a la liquidació de la taxa de joc aplicable al bingo electrònic.

Disposició adicional quarta

Se suprimeix l'article 64 del Decret 43/2019, de 24 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments dedicats a la seva explotació i altres normes en matèria de joc de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Es modifiquen els articles 62 i 63 del Decret esmentat, que passen a tenir la redacció següent:

Article 62

Comunicació d'emplaçament

1. La comunicació d'emplaçament és el document administratiu pel qual una empresa operadora comunica la instal·lació i l'explotació d'una màquina de tipus B o C específica de la qual és titular en algun dels establiments autoritzats o en el seu magatzem. La comunicació d'emplaçament s'ha de presentar amb caràcter previ a la seva instal·lació, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que figura com a annex 21 d'aquest Reglament, degudament emplenat i signat pel representant legal de l'empresa operadora o gestora.

2. Tot canvi d'ubicació o trasllat de màquina requereix una nova comunicació d'emplaçament, que dona lloc a l'extinció de l'anterior.

Article 63

Documentació que s'ha de conservar a l'establiment

La persona o l'entitat titular de l'establiment ha de conservar:

- a) L'autorització d'instal·lació en establiments d'hostaleria, i, en el cas de sales, bingos i casinos, l'autorització per al funcionament dels establiments esmentats. Aquesta autorització ha d'estar exposada a la vista del públic.*
- b) Els fulls de reclamació o de denúncia segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum.*

Disposició addicional quinta

En l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears es limiten a quatre les sales de bingo, les quals es repartiran territorialment de la forma següent: tres sales de bingo a l'illa de Mallorca i 1 sala de bingo en l'illa d'Eivissa.

Disposició transitòria primera

Els expedients que es trobin en tramitació davant la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius en la data d'entrada en vigor del Reglament que s'aprova s'han d'atenir als requisits, les condicions i els tràmits que s'estableixin en aquesta norma, a excepció de les limitacions previstes en l'article 13.

Disposició transitòria segona

Les autoritzacions, tant d'autorització i inscripció com a empresa de bingo, com d'autorització de sala de bingo, vigents a la data d'entrada en vigor d'aquest Reglament continuaran produint efectes fins a l'acabament del període de validesa pel qual hagin estat concedides. Les renovacions s'han d'atorgar, si escau, conforme a les prescripcions establertes en aquesta norma, a excepció de les limitacions previstes en l'article 13.

Disposició transitòria tercera

Les autoritzacions de sales de bingo vigents a l'entrada en vigor d'aquest Reglament continuaran autoritzades per a la pràctica del bingo tradicional, sens perjudici que puguin sol·licitar autorització per a la pràctica d'una altra modalitat.

Disposició transitòria quarta

Les garanties dipositades per les empreses de bingo vigents en el moment d'entrada en vigor d'aquest Reglament estaran afectes a les responsabilitats establertes en aquest Reglament.

Disposició derogatòria única

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest Decret i, especialment:

- L'Ordre de 15 de febrer de 2005 per la qual es regulen diversos aspectes en matèria de bingos.
- L'Ordre de 20 de juny de 2001 per la qual s'estableixen els valors facials en pessetes i euros dels cartons de bingo, a l'efecte de completar la transició a l'euro.
- El Decret 186/1996, d'11 d'octubre, de determinació de les entitats autoritzades per a l'explotació de sales.

Disposició final primera **Normes de desplegament**

Es faculta el conseller de Transició Energètica i Sectors Productius per dictar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Reglament.

Disposició final segona **Entrada en vigor**

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Reglament del joc del bingo de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

TÍTOL I **DISPOSICIONS GENERALS**

Article 1 **Objecte i àmbit d'aplicació**

1. Aquest Reglament té per objecte regular, en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el joc del bingo en els diferents tipus i les activitats econòmiques, les persones, les empreses i els establiments que hi tenen relació.
2. Tenen la consideració de sales de bingo els locals o establiments que compleixen els requisits exigits en aquest Reglament i han estat autoritzats per a la pràctica del joc del bingo en els diferents tipus.

Cap establiment que no estigui autoritzat com a «sala de bingo» pot tenir aquesta denominació, o la de *bingo*.

3. Queden prohibits els jocs que, amb el mateix nom o diferent, constitueixin tipus, modalitats o variants del bingo no prevists en el títol III d'aquest Reglament o es duguin a terme al marge de les autoritzacions, els requisits i les condicions establerts en aquestes normes.

Article 2

Règim jurídic i modalitats

L'autorització, l'organització i el desenvolupament del joc del bingo, en les diferents modalitats, es regeix per la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, per aquest Reglament i per les disposicions de caràcter general que hi siguin aplicables.

El joc del bingo es pot desenvolupar en dues modalitats: bingo tradicional i bingo electrònic.

Article 3

Publicitat i promoció

1. Es restringeix qualsevol tipus de publicitat, promoció, patrocini i qualsevol forma de comunicació comercial, inclosa aquella que es realitzi telemàticament a través de les xarxes de comunicació social, referides a les activitats de joc del bingo i dels establiments on es practiquen.
2. Es prohibeix la publicitat i la promoció del joc en l'exterior dels establiments de les sales de bingo, així com la publicitat estàtica en la via pública o mitjans de transport, en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
3. Es prohibeixen els actes de promoció, els obsequis i les invitacions de qualsevol quantia que puguin oferir-se als jugadors, tant dins com fora de les sales de bingo, que tenguin per finalitat donar a conèixer l'activitat del joc del bingo en particular.
4. Els establiments de bingo han de tenir a disposició dels usuaris fulls de reclamacions o denúncies segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre fulls de reclamacions o denuncia en matèria de consum. En aquests fulls de reclamacions o denúncies es recolliran les queixes i les denúncies que les persones usuàries desitgin formular sobre el funcionament de l'establiment de joc.

TÍTOL II

EMPRESSES AUTORITZADES, RÈGIM DE LES AUTORITZACIONS I RÈGIM DE GESTIÓ DEL JOC

Capítol I

Empreses autoritzades per a l'explotació de sales de bingo

Article 4

De les empreses titulars en matèria de bingo i la seva inscripció

La gestió i l'explotació de sales de bingo pot ser realitzada per les persones jurídiques que compleixin els requisits que s'estableixen en aquest Reglament i siguin autoritzades pel conseller de Transició Energètica i Sectors Productius.

Article 5

Requisits de les empreses organitzadores i explotadores de sales de bingo

D'acord amb el que disposa l'article 22 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, poden ser titulars de l'autorització per a l'organització i l'explotació de sales de bingo les societats mercantils que compleixin els requisits següents:

- a) Constituir-se sota la forma jurídica de societat anònima i tenir la nacionalitat espanyola o d'un estat membre de la Unió Europea.
- b) Tenir el capital social mínim establert en la Llei de societats de capital, per a les societats anònimes, totalment subscrit i desemborsat.
- c) El capital social s'ha de constituir en accions nominatives.
- d) Per a la participació de capital estranger, hi és aplicable la normativa vigent sobre aquesta matèria.
- e) Tenir per objecte social únicament i exclusivament l'explotació de sales de bingo i els seus serveis complementaris, i altres jocs que es puguin autoritzar en aquestes sales sempre que no siguin de caràcter exclusiu de cap altre tipus d'establiment.
- f) La societat ha de tenir administració col·legiada.
- g) Cap persona natural o jurídica pot tenir accions en més de tres empreses de bingo. A aquests efectes, es considera que hi ha identitat entre les persones o societats que formen part del mateix grup financer.
- h) Estar al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.
- i) No trobar-se en cap de les circumstàncies establertes en l'article 3.8 i 9 de la Llei 8/2014.

Article 6

Sol·licitud d'autorització i documentació que s'ha de presentar

1. El procediment administratiu per a l'autorització com a empresa organitzadora i explotadora de sales de bingo s'inicia a sol·licitud dels interessats, d'acord amb el model normalitzat disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç, que s'adjunta com a annex XXXXX.
2. La sol·licitud s'ha d'adreçar a la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius i es pot presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració General de l'Estat o en qualsevol altre lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
3. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació següent:
 - a) Original, còpia degudament compulsada, o testimoni notarial de l'escriptura de constitució de la societat i dels seus estatuts socials, amb constància fefaent de la seva inscripció en el registre mercantil corresponent i la identitat i l'acreditació de representant de la persona que signa la sol·licitud.
 - b) Justificant de l'alta de l'impost d'activitats econòmiques en l'epígraf corresponent o bé acta censal corresponent.
 - c) Fotocòpia del número d'identificació fiscal.
 - d) Fotocòpia del DNI, NIE o equivalent del representant legal de l'empresa, així com del president, administradors i consellers.
 - e) Memòria justificativa dels mitjans tècnics, materials i personals de què disposen per dur a terme la seva activitat a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - f) Certificat del Registre Central de Penats i Rebels, juntament amb la declaració complementària a la qual es fa referència en la Llei 68/1980, d'1 de desembre, sobre expedició de certificats i informes de conducta ciutadana, o bé autoritzar la Direcció General de Comerç a poder fer les consultes pertinents en relació amb les prohibicions contingudes en els apartats 8 i 9 de l'article 3 de la Llei 8/2014.
 - g) Certificat d'estar al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, o bé autoritzar la Direcció General de Comerç a poder fer les consultes pertinents.
 - h) Document acreditatiu d'haver formalitzat la fiança en la quantia, la forma i els supòsits establerts en els articles 11, 12 i 13.
 - i) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

En la sol·licitud s'ha d'indicar, de manera obligatòria, l'adreça electrònica del titular de l'autorització, a l'efecte de notificacions, així com del seu representant, si escau.

Article 7

Tramitació i resolució de les sol·licituds

1. Una vegada revisada la documentació presentada, i en el supòsit que quedi acreditat el compliment dels requisits establerts en aquest Reglament, el conseller de Transició Energètica i Sectors Productius ha d'atorgar l'autorització per a la gestió i l'explotació de sales de bingo. D'ofici, s'ha d'efectuar la inscripció de la persona física o jurídica en el Registre General del Joc de les Illes Balears, com a empresa operadora i explotadora de sales de bingo.
2. Si no es presenta tota la documentació prevista en l'article 7, s'ha de requerir l'interessat perquè ho esmeni en els termes prevists en l'article 68 de la Llei 39/2015.
3. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada la sol·licitud.
4. La resolució ha de contenir, com a mínim, les especificacions següents:
 - a) Titular de l'autorització.
 - b) Si escau, domicili, capital social de l'empresa autoritzada, participació social en aquest capital, així com la composició dels òrgans d'administració i direcció.
 - c) Número d'inscripció en Registre General del Joc de les Illes Balears.
 - d) Període de vigència de l'autorització.

Article 8

Modificació de l'autorització

1. Qualsevol modificació de les dades que consten en la resolució d'autorització, excepte en el que preveu l'apartat 4.a) de l'article 7, s'ha de comunicar a la Direcció General de Comerç en el termini màxim de tres mesos comptadors des de la data en què va tenir lloc. Si no es comunica en aquest termini, s'iniciarà un expedient sancionador en virtut de l'article 29.d) de la Llei 8/2014, d'1 d'agost.
2. La comunicació de modificació, adreçada al conseller de Transició Energètica i Sectors Productius, s'ha de presentar en el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius i que s'adjunta com a annex

XXXXX. La Direcció General de Comerç ha d'emetre un document de conformitat en el termini màxim de tres mesos.

3. En tot cas, el canvi de titularitat necessita una autorització administrativa prèvia.
4. No s'autoritzarà una modificació que suposi una variació de l'aforament definitiu de la sala principal ni de la resta de sales, quan això impliqui una modificació de la categoria.

Article 9

Vigència i renovació de l'autorització d'explotació i de la inscripció

1. L'autorització es concedeix per una vigència màxima de deu anys i pot ser renovada per períodes d'igual durada, sempre que es compleixin els requisits exigits en la normativa vigent en el moment de la sol·licitud de renovació i sigui sol·licitada en els tres mesos anteriors a la finalització del període de vigència de l'autorització. La sol·licitud de renovació s'ha de presentar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç, que figura com a annex XXXXX d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:
 - a) Còpia del DNI, si el sol·licitant és persona física, i fotocòpia del NIF, si el sol·licitant és entitat mercantil, a més d'acompanyar, en aquest cas, la fotocòpia del DNI o del document equivalent dels seus administradors o gestors.
 - b) S'admet la presentació de document equivalent als anteriors, nacional o emès per un estat membre de la Unió Europea.
 - c) Certificat negatiu del Registre Central de Penats i Rebels, o bé autorització a la Direcció General de Comerç per obtenir aquesta informació.
 - d) En el supòsit que es tracti d'entitats mercantils, còpia de l'escriptura de constitució i de les de modificacions posteriors, amb la identificació dels socis, el seu nombre d'accions o la quota de participació i els poders de representació.
 - e) Justificant d'estar al corrent del pagament de l'IAE o alta censal corresponent a la seva activitat.
 - f) Justificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries de la CAIB.
 - g) Certificacions d'alta de l'empresa i de cotització, si escau, dels treballadors en el règim corresponent de la Seguretat Social.
 - h) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.
 - i) Document acreditatiu d'haver formalitzat la garantia en la quantia i forma establertes en aquest Reglament.

2. La finalització del període de validesa d'aquesta autorització, sense haver-ne sol·licitat la renovació, o no haver-la sol·licitada en termini, comporta la caducitat de l'autorització, amb la tramitació prèvia de l'expedient corresponent.
3. El termini màxim per dictar i notificar resolució expressa és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en qualsevol dels registres als quals es refereix l'article 16.4 de la Llei 39/2015. Un cop transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada per silenci administratiu.
4. La vigència de la inscripció ho és pel temps establert en les resolucions d'autorització d'explotació.
5. La inscripció s'ha de cancel·lar, en tot cas, per alguna de les causes següents:
 - a) A petició de l'interessat o titular de l'autorització.
 - b) Per la modificació de qualsevol de les circumstàncies exigides per a la inscripció sense autorització administrativa expressa.
 - c) Com a resultat d'un procediment sancionador.
 - d) Per la comprovació d'inexactituds en alguna de les dades expressades en la sol·licitud d'autorització tendents a eludir el control administratiu.
 - e) Per incompliment de les obligacions sobre constitució i manteniment de l'import de les garanties.

Article 10

Autoritzacions a establiments d'hostaleria i entitats benèfiques, esportives, culturals i turístiques

1. El conseller de Transició Energètica i Sectors Productius ha d'autoritzar de forma puntual partides de bingo als establiments d'hostaleria i altres entitats a les quals es fa referència en la disposició addicional quarta de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, en ocasió de festes de Nadal i festes patronals, sempre que en la sol·licitud constin de forma clara els dies de realització de les partides, el preu del cartó (que en cap cas pot ser superior a 0,50 euros), l'horari (no superior a tres hores) i la destinació dels ingressos obtinguts.
2. Així mateix, el conseller de Transició Energètica i Sectors Productius pot autoritzar a les associacions o els centres d'atenció a persones més grans de 65 anys partides de bingo sempre que aquestes associacions constin inscrites en el registre administratiu corresponent amb una antiguitat de més de quatre anys i no tenguin finalitat lucrativa.

L'autorització s'atorga en aquest supòsit d'acord amb les condicions següents:

- El preu del cartó no pot ser superior a 0,10 euros.
- En cada partida no poden jugar-se més de cinc cartons per jugador.
- L'horari és únic per a tots els centres autoritzats i ha de ser el comprès entre les 17.00 i les 20.00 hores.
- La pràctica del joc en aquests centres només la poden dur a terme persones associades o usuàries d'aquestes entitats.
- Cada any, dins el mes de juny, han de presentar davant la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius una memòria d'activitats, ingressos i despeses realitzades.

Per poder ser autoritzades han de presentar una sol·licitud, d'acord amb el model normalitzat, que figura com a annex XXXXXX d'aquest Reglament, adreçada al conseller de Transició Energètica i Sectors Productius, acompanyada de la documentació següent:

- Estatuts de la societat
- Còpia de la inscripció en el registre administratiu corresponent.

L'autorització té un vigència de dos anys i pot ser renovada per períodes d'igual durada, sempre que ho sol·licitin en els tres mesos anteriors a la finalització de la vigència de l'autorització.

En aquest supòsit, un 80 % com a mínim dels ingressos obtinguts han de ser destinats a premis i el percentatge restant a les activitats pròpies de l'associació.

3. En tots els llocs en què es duguin a terme les partides de bingo a les quals es refereixen els apartats 1 i 2 d'aquest Reglament hi ha de constar el següent:

«No està permès el joc a les persones menors d'edat i a les que així ho tenguin prohibit en virtut del que disposa la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears».

L'autorització pot ser revocada en els supòsits següents:

- 1) Per no presentar la memòria d'activitats a què es refereix el número 2 d'aquest article.
- 2) Com a conseqüència d'una sanció per incompliment de les condicions d'atorgament de l'autorització.

Article 11

Garanties

1. Les persones o entitats organitzadores i explotadores de sales de bingo han de constituir una garantia a favor de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per l'import previst en l'article 13, que s'ha de dipositar davant la Direcció General del Tresor i Política Financera.
2. La garantia s'ha de constituir en diner efectiu, aval o assegurança de caució. En el supòsit que s'opti per aval o per una assegurança de caució s'ha de fer en els termes exposats en l'article següent.
3. La garantia queda afecta a les responsabilitats econòmiques en què les empreses puguin incórrer a raó del que preveu aquest Reglament i al compliment de les obligacions establertes en l'article 18 de la Llei 8/2014.
4. La garantia s'ha de mantenir actualitzada en la quantia màxima de l'import exigible. Si es produeix una disminució de la quantia, l'obligat a constituir-la ha de completar-la en la quantia obligatòria en el termini de dos mesos. La no reposició de la garantia suposa la cancel·lació de la inscripció i la revocació de l'autorització atorgada.
5. Únicament s'ha d'autoritzar la retirada de la garantia constituïda quan desapareguin les causes que van motivar-ne la constitució i no estigui pendent la resolució d'expedients administratius dels quals es puguin derivar responsabilitats econòmiques.
6. Quan es tracti d'aval o assegurances de caució, per poder verificar la representació, l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears validarà, prèviament i per una sola vegada, els poders i, en el contingut de l'aval o del certificat de l'assegurança de caució, es farà referència al compliment d'aquest requisit.

Article 12

Aval i assegurança

1. En el supòsit en què les persones titulars d'autoritzacions a les quals es refereix l'article 8 hagin optat per constituir un aval, els avals a l'efecte d'aquest Decret han de complir els requisits següents:
 - 1.1. Per ser admesos com a garantia, els avals han de ser atorgats per un banc, caixa d'estalvis, cooperativa de crèdit, establiment financer de crèdit o societat de garantia recíproca que compleixi els requisits següents:
 - a) Disposar d'una autorització administrativa oficial per operar a Espanya en vigor.

- b) Estar inscrita en el Registre Oficial d'Entitats de Crèdit del Banc d'Espanya.
- c) No estar en situació de mora davant l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del sector públic com a conseqüència de l'impagament d'obligacions derivades d'execucions d'avalis anteriors. A aquests efectes, la Direcció General del Tresor i Política Financera pot rebutjar l'admissió d'avalis provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports d'avalis executats una vegada finalitzat el termini d'ingrés al qual fa referència la Llei general tributària per a deutes en període voluntari.
- d) La declaració d'aquesta situació de mora requereix la tramitació d'un expedient contradictori previ, en el qual s'ha de donar audiència a l'entitat avaladora.
- e) No estar en situació de concurs de creditors.

El compliment d'aquests requisits s'ha de fer constar en el document de l'aval.

1.2. Els avalis han de complir les característiques següents:

- a) Han de ser solidaris respecte a l'obligació principal, la qual cosa implica que l'avalador ha de renunciar als beneficis d'excussió i divisió.
- b) S'ha de constituir al primer requeriment, la qual cosa implica que l'avalador ha de renunciar al benefici d'ordre i que la Direcció General del Tresor i Política Financera pot requerir-li que pagui el deute directament, sense necessitat de requerir-lo prèviament a l'obligació principal i, fins i tot, malgrat l'oposició de l'obligat principal.
- c) Han d'estar en vigor des de la data d'atorgament i fins que la Direcció General del Tresor i Política Financera retorni el document de l'aval.
- d) Els avalis han d'estar signats per apoderats de l'entitat amb poder suficient per obligar-la. La representació ha de verificar-la l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. En el supòsit en què les persones titulars d'autoritzacions a les quals es refereix l'article 8 hagin optat per contractar una pòlissa d'assegurança de caució, a l'efecte d'aquest Decret, han de complir els requisits següents:

- 2.1. L'assegurança de caució ha de ser atorgada per una entitat asseguradora autoritzada per operar a Espanya en el ram de les assegurances de caució.
- 2.2. Les entitats asseguradores, autoritzades per operar a Espanya, han de complir, a més, els requisits següents:
 - 2.2.1. No trobar-se en situació de mora davant l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del sector públic com a conseqüència de l'impagament d'obligacions derivades d'execucions

d'antigues assegurances de caució. A aquests efectes, la Direcció General del Tresor i Política Financera pot rebutjar l'admissió d'assegurances de caució provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports corresponents a contractes d'assegurances una vegada finalitzat el termini d'ingrés de la Llei general tributària per a deutes en període voluntari.

2.2.2. No trobar-se en situació de concurs de creditors.

2.2.3. No trobar-se suspesa o extingida l'autorització administrativa per a l'exercici de l'activitat.

2.2.4. No trobar-se sotmesa a cap mesura de control especial.

El compliment d'aquests requisits s'ha de fer constar en l'assegurança de caució a què es refereix l'apartat 4 d'aquest article.

2.3. El contracte de l'assegurança de caució té les característiques següents:

2.3.1. La persona dipositant de la garantia té la condició de prenedor de l'assegurança, i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té la condició d'assegurat.

2.3.2. S'ha de fer constar de manera expressa:

- a) Que l'entitat assegura solidàriament, la qual cosa implica renúncia als beneficis d'excussió i divisió.
- b) Que es constitueix el compromís de pagament al primer requeriment de la Direcció General del Tresor i Política Financera, la qual cosa suposa la renúncia al benefici d'ordre, malgrat l'oposició del prenedor de l'assegurança.
- c) Que l'asseguradora no pot oposar a l'assegurat les excepcions que puguin correspondre-li davant el prenedor de l'assegurança.
- d) Que la falta de pagament de la prima, sigui única, primera o següents, no dona dret a l'asseguradora a resoldre el contracte, ni aquest quedarà extingit, ni la cobertura de l'asseguradora suspesa ni l'asseguradora quedarà alliberada de la seva obligació, en el supòsit en què l'asseguradora hagi de fer efectiva la garantia.
- e) Que l'assegurança de caució és de durada indefinida i que estarà vigent fins que la Direcció General del Tresor i Política Financera retorni el certificat a què es fa referència en l'apartat 4.

2.4. La garantia s'ha de constituir en forma de certificat individual, amb la mateixa extensió i garanties que les resultants del contracte

d'assegurança. Els certificats han d'estar signats per apoderats de l'entitat amb poder suficient per obligar-la.

Aquesta representació ha de ser verificada per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, prèviament al registre de la garantia.

Article 13

Quantia de les garanties

Estan obligades a constituir una garantia en els termes exposats en els articles anteriors les empreses titulars de sales de bingo, la quantia de les quals s'ha de mantenir actualitzada:

- a) Sales de bingo de categoria especial: 180.303,631 euros.
- b) Sales de bingo de primera categoria: 120.202,421 euros.
- c) Sales de bingo de segona categoria: 60.101,21 euros.
- d) Sales de bingo de tercera categoria: 30.050,605 euros.

Capítol II

Règim de les autoritzacions de les sales de bingo

Article 14

Limitacions d'ubicació

1. En cap cas es pot autoritzar la instal·lació de sales de bingo en una zona inferior a cinc-cents metres, mesurats radialment des del límit més proper a l'edificació dels centres que imparteixin ensenyament a les persones menors d'edat, zones de lleure infantil i centres permanents d'atenció a les persones menors d'edat.
2. A l'efecte d'aquest Reglament, es consideren:
 - a) Centres que imparteixen ensenyament a les persones menors d'edat, els centres autoritzats d'ensenyament de persones menors d'edat d'acord amb la normativa sectorial educativa i la resta de centres d'ensenyament a persones menors d'edat (de zero a quatre anys) no autoritzats d'acord amb la normativa sectorial educativa. S'inclouen autoescoles i ludoteques.
 - b) Zones de lleure infantil, les zones recreatives infantils situades en parcs públics i zones esportives destinades a la infància i joventut incloses en el planejament municipal.
 - c) Centres permanents d'atenció a les persones menors d'edat, tots els centres inclosos en la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

3. Les limitacions establertes en aquest article s'han d'acreditar mitjançant l'aportació d'un certificat subscrit per un tècnic competent, que acrediti que entre la porta principal d'entrada a la sala de bingo i el límit més proper a l'edificació de centres que imparteixen ensenyaments a persones menors d'edat, zones de lleure infantil i centres permanents d'atenció a les persones menors d'edat, mesurats radialment, hi ha una distància superior a cent metres, i igual o superior a 600 metres, respecte de la porta d'entrada principal de les sales de bingo i autoritzades.

Article 15

Categories de les sales de bingo

Les sales es classifiquen en les categories següents:

- a) Sales de bingo de tercera categoria: fins a 100 jugadors.
- b) Sales de bingo de segona categoria: de 101 a 250 jugadors.
- c) Sales de bingo de primera categoria: de 251 a 600 jugadors.
- d) Sales de bingo de categoria especial: més de 600 jugadors.

Article 16

Autoritzacions d'instal·lació, sol·licitud i tramitació

1. L'autorització per a la instal·lació de sales de bingo ha de ser sol·licitada davant la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius per l'empresa autoritzada per a la gestió i l'explotació de sales de bingo inscrita en el Registre General de Joc de les Illes Balears. La sol·licitud ha de complir els requisits exigits en l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i s'ha de presentar en el model normalitzat disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que s'adjunta com a annex XXXXX.
2. Aquesta sol·licitud s'ha d'acompanyar de la documentació següent:
 - a) Document que acrediti la titularitat o disponibilitat del local, vigent en el moment de presentar la sol·licitud.
 - b) Certificació literal de l'acord adoptat per l'òrgan rector de l'empresa sol·licitant de l'autorització d'instal·lació.
 - c) Projecte bàsic de les obres i instal·lacions del local, redactat i subscrit per un tècnic competent.
El projecte ha de contenir com a mínim:
 - c.1) Memòria descriptiva de les instal·lacions en relació amb el compliment de les condicions tècniques contingudes en l'annex XXXXX d'aquest Reglament.
 - c.2) Certificat de compliment de la normativa vigent en matèria de joc.

- c.3) Plànol d'emplaçament del local.
 - c.4) Plànol de situació del local on es pretén instal·lar la sala de bingo, a escala 1/1000.
 - c.5) Plànol de secció i façana acotada.
 - c.6) Plànols de planta amb la zona de joc perfectament delimitada, zona destinada a bar, servei de control i admissió, lavabos, mesures de seguretat, protecció contra incendis, il·luminació d'emergència i altres instal·lacions, a escala 1/50, amb les cotes i superfícies corresponents.
 - c.7) Dos plànols de planta de la sala de joc a escala 1/100 per segellar.
 - d) Certificat de distàncies, subscrit per un tècnic competent, a les quals es fa referència en l'article 14 d'aquest Reglament.
3. Si amb la sol·licitud no es presenta tota la documentació exigida en l'apartat anterior, s'ha de requerir l'interessat perquè l'esmeni en els termes prevists en l'article 68 de la Llei 39/2015, i no s'entendrà iniciat el procediment fins que no s'aporti tota la documentació requerida.
 4. Un cop presentada la sol·licitud i la documentació completa, la Direcció General de Comerç pot practicar les inspeccions i comprovacions tècniques que consideri oportunes i resoldrà expedint o denegant l'autorització sol·licitada.
 5. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data de la presentació completa de la documentació que s'ha d'adjuntar a la sol·licitud. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada la sol·licitud.
 6. L'autorització d'instal·lació ha de contenir, com a mínim, les dades següents:
 - 6.1) Entitat titular i domicili.
 - 6.2) Localització de la sala de bingo.
 - 6.3) L'existència o no de servei de bar o cafeteria, i superfície total de la zona destinada a bar.
 - 6.4) Superfície útil de la sala de joc.
 - 6.5) Capacitat.
 - 6.6) Categoria de la sala.
 - 6.7) Nombre màxim de màquines de joc per instal·lar.
 - 6.8) Servei de control i admissió.
 - 6.9) Vigència de l'autorització amb indicació de la data exacta de la seva extinció.

Article 17

Obertura de les sales de bingo

1. Una vegada atorgada l'autorització d'instal·lació, i en el termini no superior a un any des de la notificació de la resolució corresponent, s'han d'executar les obres d'adaptació dels locals conforme als projectes aportats. Es pot atorgar una pròrroga de la meitat del termini concedit inicialment, sempre que se sol·liciti abans del compliment del termini atorgat inicialment.
2. Abans de la finalització del termini indicat en l'apartat anterior, o si escau de la pròrroga atorgada, el titular de l'autorització d'instal·lació ha de comunicar a la Direcció General de Comerç l'obertura de la sala de bingo, i hi ha d'adjuntar la documentació següent:
 - a) Còpia acarada de la llicència d'obertura de l'establiment o document equivalent d'acord amb la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears.
 - b) Certificat subscrit per un tècnic competent que les obres de construcció, reforma o adaptació del local en qüestió es corresponen exactament amb el projecte bàsic pel qual es va concedir l'autorització d'instal·lació. Si no coincideix, s'haurà de presentar un nou projecte amb les modificacions realitzades, abans dels tres mesos de la finalització del termini fixat, i es tramitarà d'acord amb l'article 16.

Article 18

Vigència i renovació de l'autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació pot tenir una vigència màxima de fins a deu anys i no pot ser mai superior al termini acreditat de disponibilitat del local on pretengui desenvolupar-se l'activitat.
2. L'autorització pot ser renovada per períodes d'igual durada, sempre que es compleixin els requisits establerts en la normativa que estigui en vigor en matèria de joc en el moment de la renovació, a excepció del que preveu l'article 14.1 i 2 si aquests centres s'han autoritzat amb posterioritat a la resolució d'autorització inicial. La sol·licitud de renovació s'ha de presentar en el model normalitzat disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que s'adjunta com a annex XXXX, dins els tres mesos anteriors a l'expiració de l'autorització vigent. Si no se sol·licita la renovació de l'autorització en el termini establert, es produirà la caducitat de l'autorització, amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent.

Les limitacions contingudes en l'apartat 1 de l'article 13 d'aquest Reglament no són aplicables per a la renovació d'autoritzacions de sales de bingo concedides amb anterioritat a la vigència d'aquest Decret i respecte a les quals no s'exigia el compliment d'aquestes limitacions.

3. La sol·licitud de renovació de l'autorització s'ha de presentar davant la Conselleria Transició Energètica i Sectors Productius en el termini indicat en l'apartat 2, acompanyada de la documentació següent:
 - a) Document que acrediti la titularitat del local.
 - b) Certificat de compliment de normativa vigent en matèria de joc.
 - c) Plànol de planta amb la distribució prevista per a zona de joc perfectament delimitada, zona destinada a bar, servei de control i admissió, lavabos, mesures de seguretat, protecció contra incendis, il·luminació d'emergència i altres instal·lacions, a escala 1/50, amb les cotes i superfícies corresponents.
 - d) Dos plànols de planta de la sala de joc a escala 1/100 per segellar.
4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada la sol·licitud.

Article 19

Modificació de l'autorització d'instal·lació

1. Sens perjudici de l'obtenció de les llicències sectorials corresponents, requereixen autorització administrativa prèvia de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius les modificacions de l'autorització d'instal·lació de sala de bingo que impliquin algunes de les circumstàncies següents:
 - a) Ampliació o disminució de la superfície de la sala i, si escau, canvi de categoria de la sala.
 - b) Ampliació o disminució de la superfície útil destinada a joc i a servei de bar o cafeteria.
 - c) Modificació dels passadissos d'evacuació.
 - d) Variació del servei de control i admissió.
 - e) Zona d'instal·lació del bingo electrònic a l'interior de la sala de joc.
2. Les sol·licituds d'autorització de modificació s'han d'adreçar a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç, que s'adjunta com a annex XXXXXX, i s'hauran d'acompanyar de la documentació següent:
 - a) Memòria descriptiva de la modificació sol·licitada.
 - b) Certificat de compliment de la normativa vigent en matèria de joc, i especialment de les previsions contingudes en aquest Reglament, redactat i subscrit per un tècnic competent.

- c) Dos plànols de planta a escala 1/100 per segellar i un plànol de planta a escala 1/50, acotat per revisar, signats per un tècnic competent.
 - d) Justificant del pagament de la taxa administrativa corresponent.
3. Si la sol·licitud no s'acompanya de tota la documentació a què es refereix l'apartat anterior, s'ha de requerir l'interessat perquè l'esmeni en els termes prevists en l'article 68 de la Llei 39/2015.
 4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada la sol·licitud.

Article 20

Extinció de l'autorització d'instal·lació

1. Són causes d'extinció de l'autorització les següents:
 - a) Per voluntat del titular de l'autorització, manifestada per escrit davant la Direcció General de Comerç.
 - b) Per caducitat, en els casos següents:
 - b.1) Per la falta de la renovació de l'autorització.
 - b.2) Per no comunicar l'obertura de la sala de bingo en la forma i en els terminis indicats en l'article 17.2 d'aquest Reglament.
 - c) La revocació, que tindrà lloc en els casos següents:
 - c.1) Per la comprovació d'inexactituds essencials tendents a eludir el control de l'Administració, apreciades per la Direcció General de Comerç, en alguna de les dades o els documents aportats en la sol·licitud, i molt especialment quant a la superfície útil de la zona de joc.
 - c.2) Per l'alteració del projecte bàsic aprovat en l'autorització d'instal·lació, sense l'autorització prèvia de modificació atorgada per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
 - c.3) Quan s'imposi com a sanció conforme al que estableix la Llei 8/2014.
 - c.4) Quan s'imposi com a sanció el tancament definitiu del local conforme al que estableix la Llei 8/2014.
 - c.5) Per la pèrdua d'alguna de les condicions o els requisits legals que s'hagin requerit per a l'atorgament de l'autorització corresponent.
 - c.6) Quan cessi l'explotació de la sala de bingo mitjançant sentència judicial ferma.
2. L'extinció de l'autorització es produirà quan es doni alguna de les causes assenyalades en l'apartat anterior, i serà declarada mitjançant resolució motivada del conseller de Transició Energètica i Sectors Productius, amb la tramitació prèvia del procediment administratiu corresponent, en tots els

supòsits, i en el supòsit de la caducitat tindrà efectes retroactius a la data de finalització de la vigència de l'autorització.

Article 21

Transmissió de les autoritzacions

1. L'autorització d'instal·lació de la sala de bingo només es pot transmetre a una altra empresa autoritzada per a l'explotació de sales de bingo, amb l'autorització prèvia atorgada pel conseller de Transició Energètica i Sectors Productius.
2. La sol·licitud d'autorització de transmissió, que ha d'estar subscripta per les persones que tenguin la representació legal de les empreses transmissent i adquirent, s'ha de presentar dins el mes següent a la data del negoci jurídic, d'acord amb el model normalitzat disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que s'adjunta com a annex XXXXX.
3. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, s'ha d'entendre desestimada la sol·licitud.
4. En cas de ser atorgada l'eficàcia de l'autorització, es condicionarà a la presentació en el termini màxim de quinze dies de la documentació següent:
 - a) Document que acrediti la titularitat o disponibilitat del local, vigent en el moment de presentar la sol·licitud.
 - b) Document acreditatiu de la constitució de la garantia per la nova empresa.
5. El nou titular se subroga en tots els drets i les obligacions derivats d'aquesta transmissió.

Capítol III

Personal de les sales de bingo

Article 22

Requisits generals del personal

1. El personal suficient per a la prestació dels serveis necessaris per al desenvolupament dels jocs que es duguin a terme a l'establiment i el contingut, la classificació i la denominació de cada lloc és el que es determini en el Conveni col·lectiu del sector.

2. El personal que presti serveis a les sales de bingo ha de complir els requisits següents:
 - a) Ser major d'edat.
 - b) Ser espanyol o de la Unió Europea o complir els requisits exigits per les lleis que regulin la contractació laboral d'estrangers.
 - c) No haver estat condemnat mitjançant sentència ferma per delictes de falsedat, contra les persones, contra la propietat o contra la Hisenda pública, dins els cinc anys anteriors a la data de l'emissió del certificat acreditatiu de la manca d'antecedents penals.
 - d) No haver estat sancionat en els dos darrers anys mitjançant resolució ferma per infracció molt greu o en el darrer any per infracció greu en aquesta matèria.
 - e) No haver estat inhabilitat judicialment per a l'exercici de professió o ofici relacionat amb l'activitat del joc i apostes.

Article 23

Documentació acreditativa

A fi d'acreditar el compliment del que es disposa en l'article 22 d'aquest Reglament, el personal de joc que hagi de prestar serveis en una sala de bingo, amb anterioritat a la seva contractació, ha de lliurar a la Direcció de l'establiment l'acreditació de la manca d'antecedents penals i ha d'aportar el certificat corresponent del Registre Central de Penats i Rebels, juntament amb la declaració complementària a què es refereix la Llei 68/1980, d'1 de desembre (RCL 1980, 2673), sobre expedició de certificats i informes sobre conducta ciutadana. L'acreditació esmentada ha d'estar a disposició dels funcionaris adscrits als serveis d'inspecció, vigilància i control del joc.

Article 24

Propines

1. Les propines o gratificacions que el client lliuri han de ser immediatament dipositades en una caixa hermètica, situada en un lloc visible de la taula i sota la responsabilitat del responsable de l'establiment en el moment en què es dugui a terme la sessió de joc. L'empresa gestora actua com a mera dipositària temporal de les propines fins que se'n faci el repartiment.
2. Un cop finalitzat l'horari de joc, un representant del personal ha de comptar el contingut de caixa, que ha d'anotar en un llibre que ha de dur a aquest efecte. Cada assentament del llibre ha d'expressar la data i l'hora del recompte, la quantitat existent a la caixa, el nom, el número de document professional i la signatura de l'empleat que faci el recompte, així com un espai per a observacions.

3. L'import existent a la caixa ha de ser distribuït pels representants del personal entre els treballadors de la sala, conformement als criteris fixats pel mateix personal i l'entitat titular, o l'empresa de serveis, si escau, sense que se'n pugui detreure cap part destinada al personal directiu d'aquestes. En cas de no haver-hi acord sobre aquesta distribució, l'entitat titular, o l'empresa de serveis, pot acordar la no admissió de propines o gratificacions dels jugadors als empleats; en aquest cas, s'ha d'advertir mitjançant anuncis col·locats a la sala.
4. Les propines són gratificacions voluntàries lliurades pels clients als treballadors de la sala, i en cap cas constitueixen, ni poden constituir, una forma de retribució de la prestació laboral realitzada.

Article 25

Prohibicions i obligacions

1. Queda prohibit al personal al servei de la sala de bingo:
 - a) Entrar o romandre a la sala de joc, fora de les hores de servei, excepte amb l'autorització de l'empleat responsable de la sala.
 - b) Concedir préstecs als jugadors.
 - c) Participar com a jugadors, directament o mitjançant terceres persones, en les sales de bingo el titular de les quals sigui la mateixa entitat per a la qual treballi.
 - d) Consumir begudes alcohòliques o substàncies psicotròpiques, durant les hores de servei.
2. Tot el personal de la sala de bingo està obligat a proporcionar als funcionaris adscrits als serveis d'inspecció, vigilància i control del joc i apostes tota la informació que se'ls sol·liciti referida a l'exercici de les funcions pròpies de cadascun.

Article 26

Servei de control i admissió

Les sales de bingo han de disposar d'un servei de control i admissió, que ha d'exigir la identificació dels jugadors i ha d'impedir l'entrada i el joc als menors d'edat, a les persones incapacitades legalment o per resolució judicial ferma i als qui voluntàriament hagin sol·licitat la prohibició d'accés.

El dret d'admissió en les sales de bingo s'ha de subjectar a la normativa vigent en matèria d'espectacles públics i activitats recreatives.

Article 27

Prohibicions d'accés

1. L'entrada a les sales de bingo està prohibida a:
 - a) Les persones a les quals es refereix l'article 23 de la Llei 8/2014.
 - b) Les persones que hagin sol·licitat i obtingut de l'òrgan directiu central competent en matèria de joc que els sigui prohibida l'entrada. En aquest cas, la durada mínima de la prohibició d'entrada ha de ser la que acordi motivadament l'òrgan esmentat, ateses les circumstàncies i els antecedents que concorrin en la sol·licitud.
 - c) Les persones que es trobin en situació de llibertat condicional o sotmeses al compliment de mesures de seguretat o judicials, mentre es mantinguin aquestes situacions.
 - d) Les persones que pretenguin entrar-hi duent armes o objectes que es puguin utilitzar com a tals.

Les prohibicions a què es refereix aquest apartat tenen caràcter reservat i no es poden distribuir ni se'ls pot donar publicitat de cap manera.

2. Amb independència de les condicions i prohibicions a què es refereix aquest article, l'empleat responsable de la sala pot expulsar de la sala de bingo les persones que, fins i tot quan no constin antecedents, produeixin perturbacions en l'ordre de la sala o cometin irregularitats en la pràctica dels jocs, sigui quina sigui la naturalesa d'aquestes.

Les decisions de prohibició d'entrada, o l'expulsió, a què es refereix aquest article han de ser comunicades, dins els tres dies següents d'haver-se produït, a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que, amb les comprovacions prèvies que consideri oportunes, pot ordenar-ne la inclusió en el Registre de Prohibits que a aquest efecte s'ha de dur en aquestes dependències.

3. Les persones que considerin que la seva expulsió o prohibició d'entrada va ser adoptada de forma injustificada, poden adreçar-se, dins els tres dies següents a l'expulsió o prohibició, a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius i exposar les raons que els assisteixin, la qual, amb les consultes i actuacions prèvies oportunes, ha de decidir sobre la reclamació en el termini d'un mes. En supòsit d'estimar la reclamació, ha d'ordenar la iniciació de l'expedient sancionador oportú, a fi que siguin depurades les possibles responsabilitats, si escau, per la comissió d'infraccions, per part de l'empresa titular, o de servei, de la sala.

4. La Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius ha de posar a disposició de les sales de bingo de la comunitat autònoma de les Illes Balears el contingut del Registre de Prohibits mitjançant el suport informàtic oportú, amb una periodicitat no superior a una setmana.

Article 28

Reclamacions de les persones usuàries

A les sales de bingo hi ha d'haver a disposició de les persones usuàries fulls de reclamació o de denúncia segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum. En aquests fulls de reclamació o denúncia s'han de recollir les queixes i les denúncies que les persones usuàries vulguin formular sobre el funcionament de les màquines instal·lades, així com de la sala de joc en general.

TÍTOL III

DE LES MODALITATS AUTORITZADES DEL JOC DEL BINGO

Capítol I

Del bingo tradicional

Article 29

Bingo tradicional

1. El joc del bingo ordinari és una modalitat de joc, del tipus loteries, jugada sobre noranta números, de l'u al noranta, ambdós inclosos, en què els jugadors tenen com a unitat de joc cartons integrats per quinze números diferents entre si i distribuïts en tres línies horitzontals de cinc números cadascuna i nou columnes verticals, en qualsevol de les quals hi pot haver tres números, dos o un, però sense que hi pugui haver una columna sense cap número.
2. S'entén formada la línia quan hagin estat extrets i cantats tots els números que la integren, sempre que no n'hagi resultat premiada cap altra amb els números extrets anteriorment. La línia pot ser qualsevol de les tres horitzontals que formen un cartó: la superior, la central o la inferior.
3. S'entén format el bingo quan hagin estat extrets i cantats tots els números que integren el cartó.
4. L'aparició de diverses combinacions guanyadores, tant en línia com en bingo, determina la distribució proporcional dels premis en parts iguals.

Article 30

Cartons de bingo tradicional

1. El joc del bingo només es pot practicar amb els cartons autoritzats pel conseller competent en matèria d'hisenda. Els cartons en suport paper han de ser expedits per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre-Reial Casa de la Moneda, o bé per qualsevol altre organisme o entitat que determinin els consellers competents en matèria d'hisenda i en matèria de joc.

Els cartons també poden ser impresos a les mateixes sales de bingo mitjançant suport informàtic, amb el compliment previ dels requisits i les condicions que s'estableixin mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda, així com en l'homologació que d'aquests sistemes faci la conselleria competent en matèria de joc.

2. Cada cartó conté quinze números diferents, entre el número u i el noranta, ambdós inclosos, i n'han de figurar cinc en cadascuna de les tres files que componen el cartó. Així mateix, els cartons es divideixen en nou columnes. La primera inclou números entre l'u i el nou, la segona ho fa entre el deu i el dinou, i així successivament fins a arribar a la darrera columna, que inclou números compresos entre el vuitanta i el noranta. En qualsevol de les columnes que componen el cartó hi pot haver dos números o un, i no hi pot haver una columna sense números, ni una fila (línia) que no compregui o sobrepassi els cinc números.
3. La venda dels cartons només es pot autoritzar dins la sala on es practiqui el joc.
4. Els cartons s'agrupen en sèries. Cada sèrie està composta per sis cartons que necessàriament han de contenir els noranta números. Els sis cartons que integren cada sèrie han de ser tots diferents en les possibles combinacions de premis de línia i bingo.
5. En la part frontal de cada cartó hi ha de figurar la sèrie a la qual pertany, el número de sèrie, el número de cartó i el valor facial del cartó.
6. El preu dels cartons del joc del bingo és de dos, tres o sis euros. En tot cas, els cartons posats a la venda en cada partida han de tenir el mateix valor facial.
7. Els cartons han de ser abonats pels jugadors en el moment de lliurar-los-els, amb diners en efectiu o un altre mitjà de pagament prèviament autoritzat pel conseller competent en matèria de joc. Està prohibit el lliurament a compte, l'abonament amb xec o un altre mitjà de pagament, així com la pràctica d'operacions de crèdit amb els jugadors.

8. No es poden adquirir cartons corresponents a una partida mentre no s'hagi comprovat el cartó o els cartons premiats en la partida anterior.
9. Els cartons els ha de vendre de forma correlativa cada venedor i, seguint el criteri de cada sala, segons els rangs, i el número d'ordre d'aquests, dins cadascuna de les sèries. La venda en cada partida s'inicia amb el número u de cada sèrie, quan aquesta comenci en aquest nombre, o bé amb el número següent al darrer cartó venut en la partida anterior.
10. Si el nombre de cartons de la sèrie posats a la venda és insuficient per atendre la demanda de cartons en aquesta partida, s'han de posar en circulació per a aquesta mateixa partida cartons d'una nova sèrie tenint en compte el següent:
 - a) Que la segona sèrie sigui del mateix valor que la primera.
 - b) Que la venda de cartons de la segona sèrie comenci necessàriament pel número u d'aquesta.
 - c) Que els cartons de la segona sèrie es poden vendre fins al límit màxim del cartó de la primera sèrie amb la qual s'ha iniciat la venda, de manera que en cap cas no es poden vendre dos cartons iguals en la mateixa partida.
11. Els números dels cartons han de ser marcats per les persones participants en el joc de forma indeleble, a mesura que les corresponents boles apareguin i siguin cantades. La marca en els números del cartó s'ha de fer mitjançant traços d'una creu, aspa, cercle o qualsevol altre símbol que permeti identificar inequívocament el número marcat. No són vàlids, a l'efecte de premi, els cartons la marca o la ratllada dels quals impedeixi identificar-ne clarament el número, així com aquells en els quals els números impresos en el cartó hagin estat esbossats o manipulats gràficament d'alguna manera.
12. Per a la pràctica del joc, les persones assistents poden utilitzar, com a instrument auxiliar de suport, sistemes informàtics prèviament homologats per la direcció general competent en matèria de joc, que, connectats amb la taula de control, recullin de forma automàtica les dades de la partida, de conformitat amb les condicions i limitacions que s'estableixin per ordre del titular de la conselleria competent en matèria de joc.

La utilització d'aquests sistemes automatitzats eximeix la persona que participi en el joc de marcar en el cartó els números que hagin estat anunciats en l'extracció successiva de boles.
13. Els cartons premiats han de ser comprovats mitjançant l'exposició del cartó original o matriu pel responsable de la taula, a través del circuit tancat de televisió.

G
O
I
B
/

14. Després de cada partida, els cartons usats han de ser recollits i destruïts en acabar la jornada, excepte els cartons que hagin estat agraciats, que s'han de conservar per un període de tres mesos, i els que puguin constituir proves d'infracció en el cas que hi hagi indicis racionals d'haver-se comès durant la partida; en aquest cas, s'han de posar a disposició de l'autoritat competent.

Article 31

Aparells extractors o bombos

1. En totes les sales hi ha d'haver, en tot moment, un aparell extractor de boles i un altre de reserva per preveure les substitucions que siguin necessàries. Ambdós aparells han de ser prèviament homologats i autoritzats per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
2. La Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius pot homologar sistemes d'extracció de boles i la visió que es desenvolupin per procediments purament informàtics. A aquest efecte, pot demanar la informació, els documents i els informes que consideri convenients.

Article 32

Instal·lació de so

Les sales de bingo han d'estar proveïdes d'una instal·lació de so que garanteixi la perfecta audició del desenvolupament de cada partida per part de tots els jugadors de la sala.

Article 33

Circuit tancat de televisió

En totes les sales de bingo és obligatòria l'existència d'un circuit tancat de televisió que garanteixi el coneixement, per tots els jugadors de la sala, de les boles que són extretes durant el transcurs de cada partida. Per això, una càmera ha d'enfocar permanentment el lloc de sortida de les boles i la imatge ha de ser recollida pels diferents monitors, que en garanteixin la visió des de qualsevol punt de la sala.

Article 34

Panells i pantalles

En totes les sales de joc de bingo hi ha d'haver les pantalles i els panells informatius lluminosos necessaris perquè almenys un pugui ser vist des de qualsevol lloc. S'hi ha de recollir el nombre de cartons en joc, els números de les boles a mesura que siguin extretes, que han de proporcionar la informació necessària sobre les quanties dels premis de cadascuna de les diferents modalitats de joc del bingo, així com el nombre màxim de boles autoritzat per a les modalitats en què les regles de desenvolupament així ho estableixin.

Article 35

Descripció i mecànica del joc

1. Abans de l'inici de cada sessió, es comprova el funcionament correcte de tot el material i de les instal·lacions de joc que s'han d'utilitzar; a continuació, s'introdueixen les boles en l'aparell extractor. Els jugadors que vulguin hi poder ser presents.
2. Abans de la venda dels cartons de cada partida, s'anuncia la sèrie o les sèries que es posen a la venda, així com el valor facial dels cartons.
3. Una vegada acabada l'operació de venda de cartons i un cop recollits els de la partida anterior, el cap de taula o equivalent ha d'anunciar als jugadors:
 - a) El total de cartons venuts de la sèrie o sèries corresponents, utilitzant la fórmula següent: «cartons venuts [...] de la sèrie [...] del número [...] al [...] i de la sèrie [...] del número [...] al [...]».
 - b) L'import dels premis de la línia i del bingo ordinari, i igualment pot anunciar la resta de les modalitats autoritzades, sens perjudici que, en tot cas, l'import del premi de la prima ha de quedar clarament indicat en els corresponents panells i monitors de la sala de joc.
4. A continuació, s'exposen en els panells i monitors les dades anunciades i comença la partida.
5. Durant el desenvolupament de la partida no es permet l'entrada a la sala de nous jugadors o visitants fins que aquesta no acabi.
6. A partir d'aquest moment, s'extreuen successivament les boles, s'anuncien els números pels altaveus i es mostren simultàniament pels monitors. Aquesta operació es fa amb el ritme adequat perquè els jugadors puguin anotar-la en els cartons.
7. El joc s'interromp quan algun jugador canta la jugada de línia en veu alta i clara. En aquest moment es lliura el cartó al personal de sala, que anuncia al responsable de la taula el número del cartó cantat per comprovar-lo. Aquesta operació es repeteix amb tots els cartons cantats.
8. Si de les comprovacions efectuades s'observa l'existència d'errors o inexactituds en algun dels números cantats, es reprèn el joc fins que hi hagi un o diversos guanyadors.
9. Quan la línia cantada és correcta, es continua el joc fins que sigui cantat el bingo.

10. Una vegada comprovat el cartó premiat, el cap de taula o equivalent demana si hi ha cap altre cartó premiat, i deixa un temps prudencial fins a donar per acabada la partida amb l'ordre «la partida queda tancada». En aquest moment, es perd qualsevol dret a reclamar sobre la partida jugada.
11. Una vegada verificat el cartó o els cartons premiats, es dona la partida per conclosa, s'abonen els premis, es recullen els cartons usats i s'inicia la venda dels nous.
12. Queda prohibida la reutilització dels cartons usats.
13. En acabar la sessió, els cartons premiats s'adjunten a l'acta del dia i es conserven per un període de tres mesos.

Article 36

Actes de les partides

1. El desenvolupament de cada sessió s'ha de reflectir en una acta que s'ha de redactar partida a partida, de manera simultània al desenvolupament de cadascuna d'aquestes; en cap cas, no es pot començar l'extracció de les boles fins que no s'hagin mecanitzat íntegrament aquestes dades i hagin estat anunciades als jugadors a través dels corresponents panells de la sala.
2. Les actes s'han de confeccionar mitjançant la utilització de suport informàtic.
3. En l'encapçalament de l'acta s'ha de fer constar la diligència del nom de la sala, del començament de la sessió, la data i la signatura del cap de taula i del cap de sala, o equivalents, i les substitucions que es produeixin; a continuació, s'han d'inserir, per cada partida, les dades obligatòries següents: número d'ordre de la partida, sèrie o sèries de cartons utilitzades amb indicació del número d'ordre inicial i final, preu i nombre de cartons venuts, quantitat total recaptada i quantitats pagades per premis de les diferents modalitats de joc del bingo autoritzades. En acabar la sessió, s'ha d'estendre la diligència de tancament, que han de signar, igualment, el cap de taula i el cap de sala, o personal equivalent.
4. També s'han de fer constar en l'acta, mitjançant diligències diferenciades, les incidències que s'hagin produït durant el desenvolupament de les partides. Les diligències per incidents han de ser signades pel cap de taula i el cap de sala, o personal equivalent. Les reclamacions dels jugadors s'han de formular en el full de reclamacions corresponent, que han de signar el reclamant, el cap de taula i el cap de sala, o personal equivalent.

5. En acabar la sessió, s'ha d'estendre la diligència de tancament, que ha de subscriure el cap de taula o equivalent.
6. Les actes s'han de guardar i custodiar, almenys, durant tres mesos des de la data de l'emissió. No obstant això, les actes en les quals consti alguna reclamació pendent de resoldre s'han de conservar fins que hi hagi recaigut la resolució oportuna, hagi adquirit fermesa i consti fefaentment que aquesta ha estat emplenada degudament.

Article 37

Devolució de l'import dels cartons

1. Si durant la realització d'una partida, i abans de la primera extracció de boles, es produeixen fallades o avaries en els aparells o instal·lacions, o bé accidents que impedeixin la continuació del joc, s'ha de suspendre provisionalment la partida. Si en el termini de trenta minuts no es pot resoldre el problema plantejat, s'ha de reintegrar als jugadors l'import íntegre dels cartons, que s'han de retornar a la taula.
2. En el cas que ja hagi començat l'extracció de boles, s'ha de continuar la partida i s'han de fer les extraccions per procediment manual, per garantir-ne en tot moment l'aleatorietat, i s'han d'utilitzar exclusivament les boles pendents d'extreure.
3. En el cas que, una vegada començada la partida, es detecti la inexistència d'una o algunes boles, la duplictat d'aquestes, boles defectuoses, excés de pes en alguna d'aquestes o qualsevol altra irregularitat relativa a aquestes o al mecanisme d'extracció, s'ha de suspendre la partida i s'ha de donar per finalitzada a partir d'aquest instant, alhora que s'ha de reintegrar als jugadors l'import íntegre dels cartons, que han de ser retornats a la taula.
4. Quan ocorri alguna de les incidències esmentades en els apartats anteriors, abans de continuar, l'empleat responsable d'aquesta comesa ha de llegir l'apartat corresponent d'aquest article.
5. La retirada del jugador durant el transcurs de la partida no dona lloc a la devolució de l'import dels cartons que hagi adquirit, encara que pot transferir-los, si vol, a un altre jugador.
6. Si durant el transcurs d'una partida s'origina algun error en la locució de les boles ha de ser corregit per l'empleat responsable d'aquesta comesa, s'ha d'efectuar la diligència corresponent en el llibre d'actes i s'ha de continuar la partida si no hi ha incidències.

Article 38

Definició de *prima* en el bingo tradicional

1. Es denomina *prima* el premi addicional al de bingo ordinari obtingut pel jugador o jugadors que aconseguixin la combinació de bingo amb el nombre màxim d'extracció de boles a què es refereix l'article 38.3 d'aquest Reglament.
2. El premi de *prima* entra en funcionament en la partida següent o posterior a l'anunci per la mateixa sala en els panells, pantalles o sistemes d'audició, sempre que s'hagi aconseguit la dotació mínima decidida per cada sala de bingo, que per a aquest premi s'hagi obtingut amb la detracció a què es refereix l'article 38.2 d'aquest Reglament. La dotació mínima de cada sala de bingo per jugar partides amb premi de prima ha de ser anunciada al públic de forma permanent, i s'ha d'informar, en tot cas, dels canvis que s'hi produeixin.

Queda prohibit anunciar i lliurar el premi de prima no reflectit prèviament en els panells i les pantalles de la sala.

3. Tenen dret al premi de prima el jugador o jugadors que obtenguin el premi del bingo ordinari en la partida immediatament posterior a aquella en la qual s'hagi aconseguit la dotació a què es refereix el número anterior i anunciada per la sala per a aquest premi, de conformitat amb el que estableix l'article següent.

Article 39

Premi de prima

1. El premi de la prima ha de ser fixat pel cap de sala o equivalent en la quantitat de 100 euros, o en aquesta quantitat incrementada en fraccions de 50 euros més fins a un límit de 800 euros.
2. El premi de la prima del bingo ordinari es forma mitjançant la detracció d'un 8 % del valor facial de la totalitat dels cartons venuts. L'excés que sobre l'import del premi es produeixi en la partida en la qual s'aconsegueixi la quantitat fixada s'acumula en la dotació per al següent premi de la mateixa naturalesa. El percentatge de detracció per dotar la prima del bingo pot ser modificat per ordre del conseller de Transició Energètica i Sectors Productius.
3. La partida anunciada per la sala com aquella en la qual es lliura el premi addicional de la prima ha de ser cantada amb un nombre de boles igual o inferior a 48.
4. Un cop aconseguides les quantitats establertes per l'empresa titular de la sala per al pagament del premi de prima sense que cap participant en el joc l'hagi

obtingut segons l'ordre d'extracció de boles establert en l'apartat anterior, s'ha de procedir a incrementar el límit d'extracció en una bola per cadascuna de les partides successives fins a aconseguir atorgar el premi de prima. A aquest efecte, el cap de sala o equivalent ha d'anunciar aquest increment en l'ordre d'extracció de boles al començament de cadascuna de les partides successives.

5. En el cas que hi hagi diverses dotacions de premi addicional de prima, únicament es juga un premi per partida.

Article 40

Garantia i control del premi de prima

1. L'import que cada sala de bingo destini per a l'abonament del premi de prima, d'acord amb els diferents imports establerts en l'apartat 1 de l'article anterior, s'ha de reflectir per escrit en el llibre d'actes de la sala i s'ha d'anunciar al públic en l'acte del lliurament del darrer premi d'aquesta modalitat atorgat a la sala. A aquests efectes, aquest import ha de romandre inalterat fins que el responsable a la sala de l'empresa titular no opti per un altre dels imports permesos, una vegada atorgat el premi de prima establert.
2. De tot això, se n'ha de donar complida informació als jugadors presents a la sala de bingo i se n'ha de deixar constància en el llibre d'actes; cal assenyalar el número de la partida de la sessió i l'hora i els minuts en què es produeixen aquestes circumstàncies.

Així mateix, el cap de taula o equivalent ha de comprovar necessàriament en els tancaments de cada partida motivats per l'anunci de l'obtenció d'un premi de bingo ordinari si, segons l'ordre d'extracció de boles, el cartó o cartons premiats amb bingo ordinari en són mereixedors, al mateix temps de l'obtenció del premi de prima. En aquests casos, no és obligatori que la persona o persones participants en el joc que posseeixin el cartó o cartons premiats amb bingo ordinari hagi anunciat, al mateix temps, l'obtenció del premi de prima dins els límits d'extracció de boles reflectits en l'apartat 3 de l'article 10 d'aquest Decret.

3. En el cas que el nombre de guanyadors a la sala sigui més d'un, el repartiment del premi de prima ha de ser proporcional al nombre de guanyadors.

Article 41

Autorització per a l'explotació de la prima

L'autorització atorgada a les sales de bingo per a la pràctica del joc del bingo tradicional les habilita per a la pràctica de la prima.

Article 42

Renúncia a la modalitat de prima

1. L'empresa que vol renunciar a la pràctica de la modalitat de prima ho ha de comunicar per escrit a la direcció general competent en matèria de joc. En aquest cas, la dotació del premi de prima està composta per les quantitats acumulades fins aleshores, i la renúncia té efecte a partir del moment en què es lliuri el premi en partides o sessions diàries successives. Posteriorment, s'ha de consignar en el llibre d'actes aquesta circumstància i se n'ha de trametre a la Direcció General de Comerç una còpia.

Una vegada que hagi renunciat a la pràctica de la modalitat de prima, l'empresa titular de la sala no pot optar-hi novament fins que no hagin transcorregut tres mesos des de la data de presentació davant la Direcció General de Comerç de la comunicació escrita de la renúncia a aquesta modalitat.

2. En el supòsit de renúncia, la detracció per a la formació del premi de prima a què es refereix l'article 10.2 d'aquest Reglament s'ha d'addicionar al 50 % al premi de bingo i línia.

Capítol II

Del bingo electrònic

Article 43

Definicions

1. *Bingo electrònic*: és la modalitat de joc del bingo desenvolupada mitjançant sistemes, suports i equips informàtics homologats per al desenvolupament d'aquesta modalitat.
2. *Cartó electrònic*: és la unitat de joc generada mitjançant una aplicació o programa informàtic, individualment identificada mitjançant un número, una sèrie, un valor i un codi de seguretat únics, i que es reproduïx gràficament en una pantalla de vídeo sobre la qual s'assenyala, si escau, la coincidència dels números que conté amb els reflectits a les boles de bingo que s'extreguin. Aquest cartó generat electrònicament es pot imprimir en suport paper per facilitar a les persones jugadores que ho vulguin el seguiment de la partida.
3. *Bola electrònica*: és la representació videogràfica d'una bola de bingo generada de forma aleatòria per l'aplicació o pel programa informàtic del joc o, si escau, per un sistema mecànic homologat sempre que es garanteixi l'aleatorietat de l'extracció.

4. *Bombo electrònic*: és el sistema o mòdul informàtic de generació i extracció aleatòria de boles electròniques que, d'acord amb el número que s'hi reflecteix i l'ordre seqüencial de la seva extracció informàtica, conforma les partides i les combinacions del joc amb dret a premi. L'extracció de boles es pot fer mitjançant un sistema mecànic homologat sempre que en quedi garantida l'aleatorietat.
5. *Compte electrònic*: és el sistema o mòdul informàtic que les persones usuàries utilitzen per al pagament dels cartons electrònics que adquireixen en cada partida i, si escau, per a l'ingrés a favor seu dels premis que obtenen en el joc. A voluntat de la persona usuària, pot estar assistida pel personal de la sala, que crea un compte col·lectiu per donar servei a les diferents persones que juguen la mateixa partida.
6. *Lloc electrònic de joc*: és el lloc en el qual la persona usuària del joc, a través d'un terminal connectat al servidor de la sala i, si escau, al servidor central, efectua l'adquisició de cartons electrònics, participa en el joc i rep tota la informació relativa a la quantia dels premis i les condicions per obtenir-los, de la seqüència d'extracció de boles electròniques, de la progressió dels cartons electrònics adquirits per altres persones usuàries del joc, de l'atorgament de premis i de l'import d'aquests. Igualment, des del lloc electrònic de joc la persona usuària pot ser informada dels crèdits de què disposa després de l'adquisició de cartons electrònics o després de l'obtenció en ingrés en el seu compte electrònic dels premis que obtengui per la participació en el joc.

Article 44

Homologació dels sistemes i equipaments del bingo electrònic

1. La persona titular de l'autorització d'instal·lació del bingo electrònic, prèviament a la seva posada en funcionament, ha de disposar de l'homologació dels diferents elements i equips necessaris per a la pràctica i el desenvolupament de la modalitat de bingo electrònic.

La sol·licitud d'homologació ha d'anar acompanyada d'un informe emès per una entitat acreditada pel conseller de Transició Energètica i Sectors Productius en què es justifiqui que els elements i equips que s'han d'homologar compleixen les condicions tècniques exigides en aquest Reglament.

2. Sens perjudici d'això, les homologacions dels sistemes i equipaments de bingo electrònic realitzades pels òrgans competents d'altres comunitats autònomes, poden ser validades per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, sempre que compleixin els requisits d'aquest Reglament i hi concorrin els requisits següents:

- a) Que els termes als quals s'estén cada homologació incloguin les funcionalitats del sistema i equipament del bingo electrònic que s'estableixen en aquesta norma.
 - b) Que a la sol·licitud d'homologació s'hi adjunti un escrit d'autorització a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius per sol·licitar la informació i la documentació que es consideri necessària de la comunitat autònoma que hagi homologat prèviament els sistemes i equipaments del bingo electrònic.
 - c) Que els laboratoris de proves que hagin fet les certificacions corresponents estiguin reconeguts i autoritzats per la comunitat autònoma que n'hagi resolt l'homologació i, així mateix, que estiguin acreditats com a laboratoris d'assajos per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
3. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos, comptadors des de la data en què va tenir entrada la sol·licitud en el Registre de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. Un cop transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa sobre la sol·licitud d'homologació i inscripció del model d'equipament i sistema de bingo electrònic, aquesta s'ha d'entendre desestimada.

Article 45

Establiments de joc autoritzats per al joc del bingo electrònic

La modalitat del joc del bingo denominada *bingo electrònic* només es pot desenvolupar a les sales de bingo autoritzades per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, i la gestió del joc correspon a cada empresa autoritzada respecte a les sales de bingo que tengui autoritzades.

Article 46

Procediment d'autorització del bingo electrònic i modificació de l'autorització d'instal·lació de la sala de bingo

1. La implantació del bingo electrònic suposa una modificació de l'autorització d'instal·lació. En conseqüència, les empreses titulars de sales de bingo que pretenguin explotar en els seus establiments la modalitat de bingo electrònic ho han de sol·licitar a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
2. La sol·licitud s'ha de presentar en el model normalitzat que figura com a annex XXXXXX d'aquest Reglament i cal adjuntar-hi la documentació següent:

- a) Còpia autenticada del contracte subscrit amb l'empresa de joc subministradora de l'equipament i la infraestructura necessaris per al desenvolupament a la sala del bingo electrònic.
- b) Memòria succinta elaborada per l'empresa de joc subministradora de l'equipament i la infraestructura necessaris per al desenvolupament de la modalitat de bingo electrònic, en la qual s'ha de descriure i certificar el compliment correcte de totes les condicions i funcionalitats que s'estableixen en aquesta norma per al desenvolupament i l'explotació de la modalitat de bingo electrònic.
- c) Justificant del pagament de la taxa administrativa corresponent.

A més de la documentació a la qual es fa referència en els apartats anteriors d'aquest article, cal adjuntar-hi la documentació a la qual es fa referència en l'article 18.2 d'aquest Reglament.

- 3. La zona de joc destinada a bingo electrònic ha d'estar perfectament acotada i delimitada tant en el plànol presentat per segellar i exposar al públic com a l'interior de la sala de joc.
- 4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de tres mesos comptadors des de la data en què va tenir entrada la sol·licitud en el Registre de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. Un cop transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa, aquesta s'ha d'entendre desestimada.

Article 47

Funcionalitats del sistema i equipament del bingo electrònic

El sistema i l'equipament del bingo electrònic que exploten les sales de bingo autoritzades de la comunitat autònoma de les Illes Balears han de complir les condicions següents:

- a) Se n'ha de garantir la seguretat i transparència, així com el control del seu funcionament correcte.
- b) Ha de disposar de sistemes que permetin el registre de totes les operacions realitzades i l'emmagatzematge de les dades relatives a cada partida feta, el nombre de cartons venuts, l'import total de les vendes, els números extrets i l'ordre de seqüència, la identificació de cada cartó electrònic que hagi obtingut algun premi, així com la quantia de cadascun d'aquests.
- c) Ha de disposar d'un servidor informàtic de sala encarregat de la gestió i el control del joc de bingo electrònic desenvolupat en el mateix establiment.
- d) Ha de disposar d'un sistema i equipament informàtic de comunicacions encarregat de gestionar, canalitzar i garantir l'intercanvi d'informació entre els servidors de sala i el servidor central que en garanteixi, amb les màximes

condicions de seguretat i velocitat de transmissió de dades, la fiabilitat en la transmissió.

- e) Ha de disposar d'un sistema informàtic de caixa encarregat de la càrrega de cobraments i abonaments de quantitats sol·licitades per les persones usuàries del bingo electrònic, que ha de recollir i indicar de forma individualitzada, o conjunta en el cas del compte col·lectiu, a cadascuna d'aquestes el saldo o crèdit disponible per al reintegrament. Aquest sistema ha de disposar, així mateix, d'un registre de control i gestió de totes les operacions econòmiques efectuades. A voluntat de la persona usuària, aquesta pot ser assistida pel personal de la sala per comprar cartons i cobrar, si escau, els premis obtinguts, així com, si vol, per imprimir el justificant dels que siguin abonats electrònicament per aquesta persona.
- f) Ha de disposar d'un sistema de verificació automàtica del sistema i equipament del bingo electrònic, així com del seu sistema de comunicacions, que ha d'entrar en funcionament automàticament a l'inici de cada jornada diària de joc i, en cas de fallades ocorregudes durant les sessions de joc, en reiniciar el sistema i els equipaments.
- g) Ha de disposar dels corresponents sistemes de suport informàtic de tota la informació, dades i incidències que s'hagin produït trimestralment durant cadascuna de les sessions diàries desenvolupades amb el bingo electrònic.
- h) Ha de disposar dels suficients panells amb senyal de vídeo i, opcionalment, senyal d'àudio, per proporcionar a les persones usuàries tota la informació sobre les modalitats, els premis, els preus de les partides i les combinacions guanyadores, l'ordre d'extracció de números, el cartó o cartons electrònics premiats i els llocs de persones usuàries del bingo electrònic en els quals van ser adquirits. Amb aquesta finalitat, la distribució d'aquests panells en l'establiment n'ha de garantir la visibilitat des de qualsevol punt de la sala on es desenvolupi el bingo electrònic i, opcionalment, a la zona de control d'admissió de la sala de bingo.
- i) El sistema de bingo electrònic ha d'incorporar una connexió informàtica segura i compatible amb els sistemes informàtics dels òrgans competents de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs i joc, per al seguiment i control en temps real de la modalitat de bingo electrònic. Les mesures de seguretat de la connexió han de garantir l'autenticitat, la confidencialitat i la integritat de les comunicacions.

Article 48

Desenvolupament del joc del bingo electrònic

1. La modalitat de bingo electrònic es desenvolupa de manera absolutament independent del joc del bingo tradicional mitjançant la utilització de cartons amb suport físic.
2. L'horari per a la pràctica del bingo electrònic coincideix amb l'horari d'obertura i tancament establert per les empreses titulars dins els límits de les ordenances municipals en matèria d'horaris.
3. Abans de l'inici de cada partida de bingo electrònic, cal indicar en cada lloc electrònic de joc el període de temps que el sistema estableixi per a l'adquisició de cartons electrònics, així com l'avís a cada persona usuària del temps que resta per al tancament de la venda i l'adquisició dels cartons.
4. L'abonament del preu dels cartons electrònics s'efectua a través del compte electrònic individual o col·lectiu que s'hagi obert en el terminal corresponent. El preu el cartó electrònic el fixa l'empresa explotadora del joc i s'anuncia a cada lloc electrònic amb la deguda antelació i claredat a l'inici de cada període de venda i adquisició de cartons electrònics.
5. Tota la informació concernent a cada cartó que vulgui adquirir cada persona usuària del joc des del seu respectiu lloc electrònic és transmesa al servidor informàtic de la sala o, en cas d'interconnexió entre aquestes, al servidor informàtic central a fi de gestionar aquesta informació. El servidor corresponent comprova que el lloc electrònic de joc disposa de crèdit suficient per adquirir els cartons electrònics sol·licitats, i a continuació els assigna dins les sèries proporcionades automàticament pel sistema a cada persona adquirent. Les persones usuàries del joc mitjançant compte individual reben per senyal de vídeo tota la informació de la seva compra, dels cartons electrònics específics adquirits i del saldo resultant en el seu compte electrònic després d'adquirir-los.

La informació anterior ha de quedar arxivada en el servidor informàtic de la sala o, si escau, en el servidor informàtic central en el moment de la seva generació, i pot ser imprimible a instàncies de la mateixa persona usuària, del personal funcionari encarregat de la inspecció, vigilància i control del joc o dels òrgans competents en matèria tributària i de joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

6. Un cop finalitzat informàticament el període de venda i adquisició de cartons electrònics, s'anuncia l'inici de la partida, i s'informa per senyal de vídeo a cada lloc

electrònic de joc del total de cartons electrònics venuts i de les quanties dels diferents premis que incorpori el joc.

7. Les partides s'inicien i es desenvolupen mitjançant l'extracció virtual i aleatòria de boles electròniques, generada de forma automàtica pel servidor de sala o, si escau, pel servidor central fins que el sistema atorgui totes les combinacions amb dret a premi de la partida.
8. Durant la partida, els números dels cartons electrònics que coincideixin amb els reflectits a les boles electròniques extretes es ratllen de forma electrònica. Cal avisar les persones usuàries sobre la proximitat de l'obtenció d'algun premi o de l'obtenció d'aquests amb indicació del lloc electrònic de joc que l'ha obtingut, a la mateixa sala o en una altra que es trobi interconnectada igualment amb el servidor central.
9. La partida de bingo electrònic acaba quan una o diverses persones usuàries del joc completen la totalitat dels números d'un o de diversos cartons electrònics que hagin adquirit abans de donar començament a la partida, o s'hagin donat totes les combinacions amb dret a premi.
10. En els casos en què hi hagi simultàniament més d'un cartó electrònic amb dret a premi, la quantia d'aquest premi s'ha de distribuir equitativament entre les persones usuàries del joc que hagin adquirit els cartons electrònics premiats.
11. Qualsevol persona usuària del joc pot abandonar voluntàriament el joc de bingo electrònic en el moment que vulgui fer-ho després que hagi acabat una partida. Amb aquesta finalitat, s'ha de liquidar el crèdit existent en el seu compte electrònic, i ha de sol·licitar al personal de la sala encarregat de la caixa de l'establiment el seu reintegrament en diners en efectiu, tant del saldo del seu compte electrònic existent com, si escau, de l'import dels premis que hagi acumulat durant la seva participació en el joc.
12. La realització de la darrera partida de bingo electrònic de la sessió diària de joc s'ha d'anunciar a les persones usuàries abans de l'obertura del procés de venda i adquisició de cartons electrònics d'aquesta partida, per senyal de vídeo en els llocs electrònics de joc i, opcionalment, per la megafonia de la mateixa sala.

Article 49

Combinacions aleatòries

1. Són considerades combinacions guanyadores de premi les que completen o coincideixen amb una disposició determinada de números, símbols, o conjuntament de tots dos, en el cartó electrònic que proveeix el sistema del bingo electrònic.

2. Les combinacions guanyadores són les establertes per l'empresa fabricadora o subministradora del sistema de joc de bingo electrònic que prèviament hagi estat autoritzat i homologat per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
3. Les modificacions o alteracions d'aquestes han de ser comunicades a la Conselleria esmentada amb una antelació mínima de deu dies a la seva implantació en el corresponent sistema de joc de bingo electrònic.

Article 50

Percentatges destinats a premis

Tots els sistemes de joc de bingo electrònic han de destinar per a abonament de premis d'aquesta modalitat un percentatge mínim del 65 % del valor facial de cada cartó electrònic que sigui adquirit en cada partida per les persones usuàries que hi participin, i no es pot destinar a premis un percentatge superior al 85 % del mateix valor facial.

Article 51

Pagaments de premis

1. El pagament dels premis de bingo electrònic s'efectua mitjançant diners en efectiu de curs legal o, si escau, per xec o transferència a favor de la persona usuària que ocupi el lloc electrònic del joc quan el premi que s'hagi d'abonar superi la suma de sis-cents euros. Quan l'opció triada sigui la de transferència, la persona usuària beneficiària d'aquest abonament ha d'assenyalar el compte bancari que determini i la seva conformitat per escrit de la utilització d'aquest mitjà de pagament.
2. No correspon distribuir en cap cas l'import dels premis de bingo electrònic obtinguts en un mateix lloc electrònic de joc entre dues o més persones ni la substitució total o parcial d'aquests per un altre bé o espècie.
3. El pagament dels premis de bingo electrònic que s'efectuï mitjançant xec o transferència bancària s'ha de fer efectiu dins les 24 hores següents a l'hora de finalització de la sessió diària del joc en què s'hagin obtingut.

Article 52

Incidències durant el desenvolupament del bingo electrònic

1. Qualsevol incidència, avaria o fallada que s'origini en el procés previ al començament d'una partida en la venda o durant l'adquisició de cartons electrònics dona dret a les persones usuàries del joc que se'ls reintegrin en el seu

compte electrònic les quantitats que aquestes hagin emprat en l'adquisició de cartons.

2. Si la incidència, avaria o fallada del sistema es produeix durant el desenvolupament d'una partida i n'impedeix la continuació, s'ha d'anul·lar i s'han de tornar les quantitats emprades per cadascuna de les persones usuàries participants en aquesta partida.

Sens perjudici d'això, la incidència, avaria o fallada del sistema que afecti un o diversos llocs electrònics de joc d'aquesta modalitat a la sala no suposa la suspensió de la partida o el desenvolupament del joc en els llocs que no es vegin afectats per aquesta contingència.

3. El sistema de bingo electrònic ha d'aportar tota la informació necessària per identificar i reconstruir de forma fidedigna les transaccions efectuades a l'efecte d'atendre les possibles reclamacions de les persones usuàries afectades per l'avaria o fallada del sistema.

TÍTOL IV

INSPECCIÓ I RÈGIM SANCIONADOR

Article 53

Inspecció

La inspecció, la vigilància i el control del que estableix aquest Reglament correspon a la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que ha de desenvolupar-los mitjançant mitjans propis del personal funcionari amb competències inspectores i/o amb la col·laboració de l'Administració General de l'Estat prestada per personal funcionari designat a aquests efectes en el conveni corresponent; tot això, de conformitat amb els articles 25 i 26 de la Llei 8/2014.

Article 54

Infraccions i sancions

Els incompliments de les prescripcions que regula aquest Reglament donen lloc a les responsabilitats administratives corresponents i a l'aplicació del règim sancionador que estableix la Llei 8/2014.